

Αρχική Σελίδα > ... > Προσφυγή Στη Δικαιοσύνη > Πού Και Πώς > Ποιας Χώρας Η Νομοθεσία Ισχύει; > Estonia

Ποιας χώρας η νομοθεσία ισχύει;

Περιεχόμενο που
παρέχεται από

European Judicial Network
(in civil and commercial
matters)

 Εσθονία

1 Πηγές δικαίου

1.1 Εθνικοί κανόνες

Τα ζητήματα εφαρμοστέου δικαίου ρυθμίζονται κατά κύριο λόγο από τον [νόμο για το ιδιωτικό διεθνές δίκαιο](#) (στο εξής: ΝΙΔΔ).

Πριν από την έναρξη ισχύος του ΝΙΔΔ την 1η Ιουλίου 2002, τα ζητήματα εφαρμοστέου δικαίου ρυθμίζονταν από τον νόμο για το γενικό μέρος του αστικού κώδικα. Πλέον, αντ' αυτού εφαρμόζεται ο ΝΙΔΔ σε όλες σχεδόν τις περιπτώσεις, σύμφωνα με άρθρο 24 του νόμου περί ενοχών, τον νόμο για το γενικό μέρος του αστικού κώδικα και τον εκτελεστικό νόμο για την εφαρμογή του νόμου για το ιδιωτικό διεθνές δίκαιο.

Επιπλέον, πρέπει να λαμβάνεται υπόψη το γεγονός ότι οι κανόνες που πηγάζουν από το εφαρμοστέο ενωσιακό δίκαιο υπερισχύουν του εθνικού δικαίου, καθώς και η αρχή που πηγάζει από το άρθρο 123 του συντάγματος της Δημοκρατίας της Εσθονίας, σύμφωνα με την οποία, όταν νόμος ή άλλη κανονιστική διάταξη της Εσθονίας έρχεται σε σύγκρουση με διεθνή συνθήκη που έχει κυρωθεί από το εσθονικό κοινοβούλιο, εφαρμόζονται οι διατάξεις της διεθνούς συνθήκης. Η Εσθονία έχει υπογράψει επίσης τέσσερις συμφωνίες δικαστικής συνδρομής με τη Ρωσία, την Ουκρανία, την Πολωνία και τις Λετονία και Λιθουανία, οι οποίες συμφωνίες επίσης ρυθμίζουν ζητήματα εφαρμοστέου δικαίου.

1.2 Πολυμερείς διεθνείς συμβάσεις

- Σύμβαση της Χάγης για τις συγκρούσεις νόμων που αφορούν τον τύπο διατάξεων διαθήκης, η οποία υπογράφηκε στη Χάγη, στις 5 Οκτωβρίου 1961· για περισσότερες πληροφορίες βλ.: <https://www.riigiteataja.ee/akt/78853>.
- Σύμβαση για το εφαρμοστέο δίκαιο στις συμβατικές ενοχές, η οποία υπογράφηκε στη Ρώμη, στις 19 Ιουνίου 1980· για περισσότερες πληροφορίες βλ.: <https://www.riigiteataja.ee/akt/1026913>.
- Σύμβαση για τη διεθνή δικαιοδοσία, το εφαρμοστέο δίκαιο, την αναγνώριση, την εκτέλεση και τη συνεργασία ως προς τη γονική ευθύνη και τα μέτρα προστασίας των παιδιών, η οποία υπογράφηκε στη Χάγη, στις 19 Οκτωβρίου 1996· για περισσότερες πληροφορίες βλ.: <https://www.riigiteataja.ee/akt/214112011002>.
- Πρωτόκολλο σχετικά με το εφαρμοστέο δίκαιο στις υποχρεώσεις διατροφής, το οποίο υπογράφηκε στη Χάγη, στις 23 Νοεμβρίου 2007· για περισσότερες πληροφορίες βλ.: <https://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2011:192:0051:0070:EL:PDF>.

1.3 Κύριες διμερείς συμβάσεις

- Συμφωνία μεταξύ της Δημοκρατίας της Εσθονίας, της Δημοκρατίας της Λετονίας και της Δημοκρατίας της Λιθουανίας για τη δικαστική συνδρομή και τις νομικές σχέσεις, η οποία υπογράφηκε στο Τάλιν, στις 11 Νοεμβρίου 1992· περισσότερες πληροφορίες είναι διαθέσιμες στην: [Επίσημη Εφημερίδα της Εσθονίας \(Riigi Teataja\)](#).
- Συμφωνία μεταξύ της Δημοκρατίας της Εσθονίας και της Ρωσικής Ομοσπονδίας για τη δικαστική

συνδρομή και τις νομικές σχέσεις σε αστικές, οικογενειακές και ποινικές υποθέσεις, η οποία υπογράφηκε στη Μόσχα, στις 26 Ιανουαρίου 1993· περισσότερες πληροφορίες είναι διαθέσιμες στην: [Επίσημη Εφημερίδα της Εσθονίας \(Riigi Teataja\)](#).

- Συμφωνία μεταξύ της Δημοκρατίας της Εσθονίας και της Δημοκρατίας της Ουκρανίας για τη δικαστική συνδρομή και τις νομικές σχέσεις σε αστικές και ποινικές υποθέσεις, η οποία υπογράφηκε στο Κίεβο, στις 15 Φεβρουαρίου 1995· περισσότερες πληροφορίες είναι διαθέσιμες στην: [Επίσημη Εφημερίδα της Εσθονίας \(Riigi Teataja\)](#).
- Συμφωνία μεταξύ της Δημοκρατίας της Εσθονίας και της Δημοκρατίας της Πολωνίας για τη δικαστική συνδρομή και τις νομικές σχέσεις σε αστικές, εργατικές και ποινικές υποθέσεις, η οποία υπογράφηκε στο Τάλιν στις 27 Νοεμβρίου 1998· περισσότερες πληροφορίες είναι διαθέσιμες στην: [Επίσημη Εφημερίδα της Εσθονίας \(Riigi Teataja\)](#).

Κανονισμοί της Ευρωπαϊκής Ένωσης

- Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 864/2007 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για το εφαρμοστέο δίκαιο στις εξωσυμβατικές ενοχές («Ρώμη II») (ΕΕ L 199 της 31.7.2007, σ. 40)·
- κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 593/2008 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για το εφαρμοστέο δίκαιο στις συμβατικές ενοχές (Ρώμη I) (ΕΕ L 177 της 4.7.2008, σ. 6)·
- κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 4/2009 του Συμβουλίου για τη διεθνή δικαιοδοσία, το εφαρμοστέο δίκαιο, την αναγνώριση και εκτέλεση αποφάσεων και τη συνεργασία σε θέματα υποχρεώσεων διατροφής (ΕΕ L 7 της 10.1.2009, σ. 1)·
- κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 650/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με τη διεθνή δικαιοδοσία, το εφαρμοστέο δίκαιο, την αναγνώριση και εκτέλεση αποφάσεων, την αποδοχή και εκτέλεση δημόσιων εγγράφων στον τομέα της κληρονομικής διαδοχής και την καθιέρωση ευρωπαϊκού κληρονομητηρίου (ΕΕ L 201 της 27.7.2012, σ. 107)·
- κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1259/2010 του Συμβουλίου για τη θέσπιση ενισχυμένης συνεργασίας στον τομέα του δικαίου που είναι εφαρμοστέο στο διαζύγιο και τον δικαστικό χωρισμό (ΕΕ L 343 της 29.12.2010, σ. 10)·
- κανονισμός (ΕΕ) 2015/848 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου περί των διαδικασιών αφερεγγυότητας (ΕΕ L 141 της 5.6.2015, σ. 19)·

2 Εφαρμογή των κανονων που διεπουν τη συγκρουση των νομων

2.1 Υποχρέωση του δικαστή να εφαρμόζει τους κανόνες σχετικά με τη σύγκρουση νόμων αυτεπαγγέλτως

Εάν νόμος, διεθνής συμφωνία ή σύμβαση επιβάλλει την εφαρμογή αλλοδαπού δικαίου, τα δικαστήρια εφαρμόζουν το εν λόγω δίκαιο ανεξάρτητα από το αν κάποιος από τους διαδίκους έχει ζητήσει την εφαρμογή του. Αυτό σημαίνει ότι η υποχρέωση των δικαστηρίων να εφαρμόζουν το αλλοδαπό δίκαιο δεν εξαρτάται από αίτημα διαδίκου προς τούτο (άρθρο 2 παράγραφος 1 του ΝΙΔΔ).

Σε ορισμένες υποθέσεις ενώπιον πολιτικών δικαστηρίων στις οποίες οι διάδικοι είχαν το δικαίωμα να επιλέξουν με συμφωνία τους το εφαρμοστέο δίκαιο, τα εσθονικά δικαστήρια εφάρμοσαν το εσθονικό αντί του αλλοδαπού δικαίου, με το αιτιολογικό ότι οι διάδικοι είχαν παραιτηθεί σιωπηρά από το δικαίωμα επιλογής αλλοδαπού δικαίου.

2.2 Παραπομπή

Όταν βάσει του ΝΙΔΔ απαιτείται η εφαρμογή αλλοδαπού δικαίου (παραπομπή), εφαρμόζονται οι κανόνες ιδιωτικού διεθνούς δικαίου της οικείας χώρας. Όταν οι εν λόγω κανόνες επιβάλλουν την εφαρμογή του εσθονικού δικαίου (αναπαραπομπή), εφαρμόζονται οι εσθονικοί κανόνες ουσιαστικού δικαίου (άρθρο 6 παράγραφος 1 του ΝΙΔΔ).

Επομένως, όταν το αλλοδαπό δίκαιο παραπέμπει στο εσθονικό δίκαιο, τότε εφαρμοστέες είναι οι διατάξεις του ουσιαστικού εσθονικού δικαίου.

2.3 Μεταβολή του συνδεδετικού στοιχείου

Η σύσταση και η απόσβεση εμπράγματος δικαιώματος κρίνονται σύμφωνα με το δίκαιο της χώρας όπου

βρισκόταν το περιουσιακό στοιχείο κατά τον χρόνο της σύστασης ή της απόσβεσης του εμπράγματος δικαιώματος (άρθρο 18 παράγραφος 1 του ΝΙΔΔ). Επομένως, εάν μεταβληθεί η τοποθεσία του περιουσιακού στοιχείου μετά τη σύσταση ή την απόσβεση εμπράγματος δικαιώματος, μεταβάλλεται και το εφαρμοστέο στο εν λόγω εμπράγματο δικαίωμα δίκαιο. Η ικανότητα δικαίου και η δικαιοπρακτική ικανότητα φυσικού προσώπου διέπονται από το δίκαιο του τόπου κατοικίας του (άρθρο 12 παράγραφος 1 του ΝΙΔΔ). Επομένως, αν μεταβληθεί η χώρα κατοικίας ενός προσώπου, μεταβάλλεται και το δίκαιο που ρυθμίζει την ικανότητά δικαίου και τη δικαιοπρακτική ικανότητά του. Ωστόσο, ο ΝΙΔΔ προβλέπει επίσης ότι η αλλαγή του τόπου κατοικίας δεν περιορίζει δικαιοπρακτική ικανότητα που έχει ήδη αποκτηθεί (άρθρο 12 παράγραφος 3 του ΝΙΔΔ).

2.4 Εξαιρέσεις από την κανονική εφαρμογή των κανόνων σχετικά με τη σύγκρουση νόμων

Το αλλοδαπό δίκαιο δεν εφαρμόζεται αν η εφαρμογή του θα προσέκρουε πρόδηλα στις θεμελιώδεις αρχές του εσθονικού δικαίου (δημόσια τάξη). Σε τέτοιες περιπτώσεις, εφαρμοστέο είναι το δίκαιο της Εσθονίας (άρθρο 7 του ΝΙΔΔ).

Το αν το αλλοδαπό δίκαιο προβλέπει νομικό κανόνα που δεν υφίσταται στο εσθονικό δίκαιο δεν αποτελεί καθοριστικό κριτήριο σε αυτές τις περιπτώσεις. Αντίθετα, σύμφωνα με τη ρήτρα της δημόσιας τάξης, το εσθονικό δίκαιο εφαρμόζεται αντί του αλλοδαπού δικαίου όταν η εφαρμογή του τελευταίου θα προσέκρουε πρόδηλα στις θεμελιώδεις αρχές του εσθονικού δικαίου.

Η νομοθεσία που διέπει τις συμβατικές ενοχές προβλέπει επίσης ότι οι διατάξεις του σχετικού κεφαλαίου του ΝΙΔΔ δεν θίγουν την εφαρμογή των διατάξεων του εσθονικού δικαίου που είναι εφαρμοστέες ανεξάρτητα από το δίκαιο που διέπει την εκάστοτε σύμβαση (άρθρο 31 του ΝΙΔΔ). Το άρθρο 32 παράγραφος 3 του ΝΙΔΔ προβλέπει περαιτέρω ότι το γεγονός ότι τα μέρη επέλεξαν αλλοδαπό δίκαιο ως εφαρμοστέο στη σύμβαση, ανεξάρτητα από το αν η επιλογή αυτή συνοδεύεται από επιλογή αλλοδαπού δικαστηρίου ή όχι, δεν θίγει, όταν όλα τα σχετικά με τη σύμβαση στοιχεία κατά τον χρόνο της επιλογής συνδέονται με μία μόνο χώρα, την εφαρμογή των κανόνων της νομοθεσίας της εν λόγω χώρας από τους οποίους δεν χωρεί παρέκκλιση με σύμβαση (κανόνες αναγκαστικού δικαίου).

2.5 Απόδειξη αλλοδαπού δικαίου

Μολονότι προβλέπεται ως γενική αρχή ότι τα δικαστήρια οφείλουν να εφαρμόζουν αλλοδαπό δίκαιο στις περιπτώσεις όπου αυτό απαιτείται από νόμο, διεθνή συμφωνία ή σύμβαση, ανεξάρτητα από το αν η εν λόγω εφαρμογή έχει ζητηθεί ή όχι από διάδικο (άρθρο 2 παράγραφος 1 του ΝΙΔΔ), οι αρχές και τα δικαστήρια μπορούν να ζητούν τη συνδρομή των διαδίκων ή κρατικών αρχών για τη διακρίβωση του περιεχομένου του εφαρμοστέου αλλοδαπού δικαίου.

Οι διάδικοι μπορούν να υποβάλλουν στο δικαστήριο έγγραφα για τη διακρίβωση του περιεχομένου του αλλοδαπού δικαίου, ωστόσο τα δικαστήρια δεν υποχρεούνται να βασιστούν στα εν λόγω έγγραφα (άρθρο 4 παράγραφος 2 του ΝΙΔΔ). Τα δικαστήρια έχουν επίσης τη δυνατότητα να ζητούν τη συνδρομή του Υπουργείου Δικαιοσύνης ή του Υπουργείου Εξωτερικών της Δημοκρατίας της Εσθονίας και να διατάσσουν πραγματογνωμοσύνη (άρθρο 4 παράγραφος 3 του ΝΙΔΔ).

Σύμφωνα με το άρθρο 234 του κώδικα πολιτικής δικονομίας, οι διάδικοι σε διαδικασία που διεξάγεται ενώπιον πολιτικού δικαστηρίου υποχρεούνται να αποδείξουν το περιεχόμενο δικαίου που ισχύει εκτός της Δημοκρατίας της Εσθονίας, του διεθνούς δικαίου ή εθιμικού δικαίου, μόνο στον βαθμό που το δικαστήριο δεν έχει γνώση του εν λόγω δικαίου. Προκειμένου να διακριβώσει το περιεχόμενο του αλλοδαπού δικαίου, το δικαστήριο μπορεί επίσης να χρησιμοποιήσει άλλες πηγές πληροφοριών και να προβεί σε άλλες ενέργειες, όπως περιγράφεται στην προηγούμενη παράγραφο, σύμφωνα με το άρθρο 4 του ΝΙΔΔ.

Η δυνατότητα των δικαστηρίων να ζητούν πληροφορίες για τη διακρίβωση του περιεχομένου του εφαρμοστέου δικαίου βασίζεται στην αρχή της εκατέρωθεν ακροάσεως της πολιτικής δίκης. Η αρχή αυτή εκφράζεται κυρίως στο άρθρο 5 παράγραφοι 1 και 2 του κώδικα πολιτικής δικονομίας, σύμφωνα με το οποίο η εκδίκαση αγωγών πραγματοποιείται με βάση τα στοιχεία και τα αιτήματα που υποβάλλουν οι διάδικοι σε σχέση με την αξίωση και ότι οι διάδικοι έχουν τα ίδια δικαιώματα και τις ίδιες δυνατότητες για τεκμηρίωση των ισχυρισμών τους και αντίκρουση των ισχυρισμών του αντιδίκου. Στο πλαίσιο αυτό, οι διάδικοι μπορούν να επιλέξουν τα στοιχεία που θα επικαλεστούν για την τεκμηρίωση των ισχυρισμών τους, καθώς και τα αποδεικτικά στοιχεία που θα προσκομίσουν.

Ο νόμος προβλέπει επίσης εξαιρέσεις, σύμφωνα με τις οποίες το εσθονικό δίκαιο εφαρμόζεται όταν το περιεχόμενο του αλλοδαπού δικαίου δεν μπορεί να προσδιοριστεί εντός εύλογου χρονικού διαστήματος παρά τις σχετικές προσπάθειες (άρθρο 4 παράγραφος 4 του ΝΙΔΔ).

3 Κανόνες συγκρούσεως νομών

3.1 Συμβατικές ενοχές και δικαιοπραξίες

Όπως ισχύει και για άλλες υποθέσεις ιδιωτικού διεθνούς δικαίου, στην Εσθονία το δίκαιο που διέπει τις συμβάσεις καθορίζεται από τον ΝΙΔΔ, εκτός αν προβλέπεται διαφορετικά στη διεθνή νομοθεσία. Το δίκαιο που διέπει μια σύμβαση μπορεί επίσης να καθοριστεί βάσει σχετικής συμφωνίας των μερών ή, στις περιπτώσεις που ο ΝΙΔΔ δεν παρέχει στα μέρη τη δυνατότητα να επιλέξουν το εφαρμοστέο δίκαιο, βάσει των προβλεπόμενων κριτηρίων για τον καθορισμό του εφαρμοστέου δικαίου. Δεδομένου ότι, σύμφωνα με το άρθρο 3 παράγραφος 2 του πτωχευτικού νόμου, οι διατάξεις του κώδικα πολιτικής δικονομίας εφαρμόζονται στις πτωχευτικές διαδικασίες εκτός εάν προβλέπεται διαφορετικά στον πτωχευτικό νόμο, και δεδομένου ότι, σύμφωνα με το άρθρο 8 παράγραφος 1 του κώδικα πολιτικής δικονομίας, οι διαδικασίες ενώπιον δικαστηρίων διεξάγονται σύμφωνα με το εσθονικό αστικό δικονομικό δίκαιο, εφαρμοστέο στις πτωχευτικές διαδικασίες που διεξάγονται στην Εσθονία είναι το εσθονικό δίκαιο ή το δίκαιο που τα μέρη έχουν επιλέξει, βάσει συμφωνίας, ως εφαρμοστέο ή, ελλείψει συμφωνίας των μερών, το δίκαιο που καθορίζεται ως εφαρμοστέο βάσει των κριτηρίων που προβλέπει ο ΝΙΔΔ.

Ο ΝΙΔΔ ορίζει ότι οι συμβάσεις διέπονται από το δίκαιο της χώρας που επελέγη με συμφωνία των μερών. Τα μέρη μπορούν να επιλέξουν το δίκαιο που θα διέπει το σύνολο της σύμβασης ή τμήμα αυτής, εφόσον είναι δυνατή η κατάτμηση της σύμβασης κατ' αυτόν τον τρόπο (άρθρο 32 παράγραφοι 1 και 2 του ΝΙΔΔ). Ωστόσο, η επιλογή εφαρμοστέου δικαίου βάσει συμφωνίας δεν είναι απόλυτη. Το άρθρο 32 παράγραφος 3 του ΝΙΔΔ ορίζει ότι το γεγονός ότι τα μέρη επέλεξαν αλλοδαπό δίκαιο ως εφαρμοστέο στη σύμβαση, ανεξάρτητα από το αν η επιλογή αυτή συνοδεύεται από επιλογή αλλοδαπού δικαστηρίου ή όχι, δεν θίγει, όταν όλα τα σχετικά με τη σύμβαση στοιχεία κατά τον χρόνο της επιλογής συνδέονται με μία μόνο χώρα, την εφαρμογή των κανόνων της νομοθεσίας της εν λόγω χώρας από τους οποίους δεν χωρεί παρέκκλιση με σύμβαση (κανόνες αναγκαστικού δικαίου).

Στις περιπτώσεις όπου τα μέρη δεν έχουν επιλέξει το δίκαιο που διέπει τη σύμβαση, αυτή διέπεται από το δίκαιο της χώρας με την οποία η σύμβαση συνδέεται στενότερα. Σε περίπτωση που είναι δυνατή η κατάτμηση της σύμβασης και ανεξάρτητο τμήμα αυτής συνδέεται στενότερα με άλλη χώρα, το τμήμα αυτό μπορεί να διέπεται από το δίκαιο της εν λόγω χώρας (άρθρο 33 παράγραφος 1 του ΝΙΔΔ).

Η σύμβαση τεκμαίρεται ότι συνδέεται στενότερα με τη χώρα στην οποία βρίσκεται, κατά τον χρόνο σύναψης της σύμβασης, η κατοικία ή η έδρα του οργάνου διοίκησης του μέρους που καλείται να πραγματοποιήσει τη χαρακτηριστική παροχή της σύμβασης. Αν η σύμβαση συνάπτεται στο πλαίσιο της εμπορικής δραστηριότητας ή του επαγγέλματος του μέρους που καλείται να πραγματοποιήσει τη χαρακτηριστική παροχή της σύμβασης, η σύμβαση τεκμαίρεται ότι συνδέεται στενότερα με τη χώρα στην οποία βρίσκεται ο κύριος τόπος επιχειρηματικών δραστηριοτήτων του εν λόγω μέρους. Αν, σύμφωνα με τη σύμβαση, η χαρακτηριστική παροχή της σύμβασης πρέπει να εκπληρωθεί σε επαγγελματική εγκατάσταση άλλη από τον κύριο τόπο επιχειρηματικών δραστηριοτήτων, η σύμβαση τεκμαίρεται ότι συνδέεται στενότερα με τη χώρα στην οποία βρίσκεται η εν λόγω εγκατάσταση (άρθρο 33 παράγραφος 2 του ΝΙΔΔ).

Όσον αφορά τα ακίνητα και τις συμβάσεις μεταφοράς, προβλέπονται αποκλίσεις από τον γενικό κανόνα του τόπου εκτέλεσης της σύμβασης. Εάν το αντικείμενο της σύμβασης είναι δικαίωμα σε ακίνητο ή δικαίωμα χρήσης ακινήτου, η σύμβαση τεκμαίρεται ότι συνδέεται στενότερα με τη χώρα στην οποία βρίσκεται το ακίνητο (άρθρο 33 παράγραφος 4 του ΝΙΔΔ). Στις συμβάσεις μεταφοράς, η σύμβαση τεκμαίρεται ότι συνδέεται στενότερα με τη χώρα στην οποία βρίσκεται ο κύριος τόπος επιχειρηματικών δραστηριοτήτων του μεταφορέα κατά τον χρόνο σύναψης της σύμβασης, αν ο τόπος αναχώρησης ή προορισμού ή, στην περίπτωση μεταφοράς εμπορευμάτων, ο κύριος τόπος επιχειρηματικών δραστηριοτήτων του αποστολέα ή ο τόπος φόρτωσης ή εκφόρτωσης των εμπορευμάτων βρίσκεται στην ίδια χώρα (άρθρο 33 παράγραφος 5 του ΝΙΔΔ).

Ειδικό κανόνες εφαρμόζονται επίσης στις συμβάσεις που συνάπτονται με καταναλωτές (άρθρο 34 του ΝΙΔΔ), στις συμβάσεις εργασίας (άρθρο 35 του ΝΙΔΔ) και στις συμβάσεις ασφάλισης (άρθρα 40-47 του ΝΙΔΔ). Σκοπός της ύπαρξης αυτών των ειδικών κανόνων είναι να διασφαλιστεί η προστασία του καταναλωτή, του εργαζόμενου

και του ασφαλισμένου, ως των πλέον αδύναμων μερών αυτών των συμβάσεων.

Στην περίπτωση των συμβάσεων καταναλωτών, υπάρχει επίσης η δυνατότητα καθορισμού του εφαρμοστέου δικαίου με συμφωνία, όμως η συμφωνία αυτή δεν θα πρέπει να έχει ως αποτέλεσμα να στερηθεί ο καταναλωτής την προστασία που του εξασφαλίζουν οι διατάξεις αναγκαστικού δικαίου της χώρας κατοικίας του, εάν: 1) πριν από τη σύναψη της σύμβασης έγινε, στη χώρα κατοικίας του καταναλωτή, ειδική προσφορά σε αυτόν ή διαφήμιση και ο καταναλωτής ολοκλήρωσε όλες τις απαραίτητες ενέργειες για τη σύναψη της σύμβασης σε αυτήν τη χώρα· 2) ο αντισυμβαλλόμενος του καταναλωτή ή αντιπρόσωπος αυτού έλαβε την παραγγελία του καταναλωτή στη χώρα κατοικίας του καταναλωτή· 3) αν η σύμβαση είναι σύμβαση πώλησης εμπορευμάτων και ο καταναλωτής μετέβη από τη χώρα κατοικίας του σε άλλη χώρα και έδωσε εκεί την παραγγελία, υπό την προϋπόθεση ότι το ταξίδι οργανώθηκε από τον πωλητή με σκοπό να παρακινήσει τον καταναλωτή να συνάψει τη σύμβαση. Ελλείψει συμφωνίας για την επιλογή εφαρμοστέου δικαίου, οι συμβάσεις καταναλωτών διέπονται από το δίκαιο της χώρας κατοικίας του καταναλωτή.

Στην περίπτωση των συμβάσεων εργασίας, η επιλογή εφαρμοστέου δικαίου δεν επιτρέπεται να έχει ως αποτέλεσμα να στερηθεί ο εργαζόμενος την προστασία που του εξασφαλίζουν οι διατάξεις αναγκαστικού δικαίου της χώρας της οποίας το δίκαιο θα ήταν εφαρμοστέο ελλείψει επιλογής. Εάν δεν έχει γίνει επιλογή εφαρμοστέου δικαίου, η σύμβαση εργασίας διέπεται από το δίκαιο της χώρας στην οποία: 1) ο εργαζόμενος παρέχει συνήθως την εργασία του σε εκτέλεση της σύμβασης, ακόμη κι αν παρέχει προσωρινά την εργασία του σε άλλη χώρα· 2) βρίσκεται η εγκατάσταση της επιχείρησης που προσέλαβε τον εργαζόμενο, εάν ο εργαζόμενος δεν παρέχει συνήθως την εργασία του σε μία μόνο χώρα.

Οι συμβάσεις ασφάλισης υπόκεινται σε σχετικά πιο ειδικούς κανόνες. Τα άρθρα 42 έως 44 καθορίζουν τους όρους και τις προϋποθέσεις βάσει των οποίων συνάπτονται οι συμφωνίες επιλογής εφαρμοστέου δικαίου. Εάν τα μέρη της σύμβασης ασφάλισης δεν έχουν συμφωνήσει το εφαρμοστέο στη σύμβαση δίκαιο και η κατοικία ή η έδρα του οργάνου διοίκησης του ασφαλισμένου και ο ασφαλιστικός κίνδυνος βρίσκονται στο έδαφος της ίδιας χώρας, εφαρμόζεται το δίκαιο αυτής της χώρας (άρθρο 45 παράγραφος 1 του ΝΙΔΔ). Εάν δεν συντρέχουν αυτές οι προϋποθέσεις, εφαρμόζεται το δίκαιο της χώρας με την οποία η σύμβαση συνδέεται στενότερα. Η σύμβαση τεκμαίρεται ότι συνδέεται στενότερα με τη χώρα στην οποία βρίσκεται ο ασφαλιστικός κίνδυνος (άρθρο 45 παράγραφος 2 του ΝΙΔΔ).

3.2 Εξωσυμβατικές ενοχές

Το εσθονικό δίκαιο προβλέπει διαφορετικά συνδετικά στοιχεία ανάλογα με το είδος της εξωσυμβατικής ενοχής.

Αξιώσεις αδικαιολόγητου πλουτισμού που απορρέουν από την εκπλήρωση υποχρέωσης διέπονται από το δίκαιο της χώρας που διέπει την πραγματική ή την εικαζόμενη έννομη σχέση βάσει της οποίας εκπληρώθηκε η υποχρέωση· αξιώσεις αδικαιολόγητου πλουτισμού που απορρέουν από την προσβολή δικαιώματος τρίτου διέπονται από το δίκαιο της χώρας στην οποία έλαβε χώρα η προσβολή. Στις λοιπές περιπτώσεις, οι αξιώσεις από αδικαιολόγητο πλουτισμό διέπονται από το δίκαιο της χώρας στην οποία επήλθε ο αδικαιολόγητος πλουτισμός (άρθρο 48¹ παράγραφοι 1 έως 3 του ΝΙΔΔ).

Αξιώσεις που απορρέουν από διοίκηση αλλοτρίων διέπονται από το δίκαιο της χώρας στην οποία ο διοικητής αλλοτρίων προέβη στην πράξη διοίκησης, ενώ οι αξιώσεις που απορρέουν από την εκπλήρωση υποχρεώσεων τρίτου διέπονται από το δίκαιο που διέπει τις εν λόγω υποχρεώσεις (άρθρο 49 παράγραφοι 1 και 2 του ΝΙΔΔ).

Κατά γενικό κανόνα, οι αξιώσεις που πηγάζουν από παράνομη πρόκληση ζημίας διέπονται από το δίκαιο της χώρας όπου τελέστηκε η πράξη ή συνέβη το γεγονός που προκάλεσε τη ζημία. Αν οι συνέπειες δεν εκδηλωθούν στη χώρα όπου τελέστηκε η πράξη ή συνέβη το γεγονός επί του οποίου βασίζεται η αξίωση, εφαρμόζεται κατόπιν αιτήματος του ζημιωθέντος, το δίκαιο της χώρας όπου εκδηλώθηκαν οι συνέπειες της πράξης ή του γεγονότος (άρθρο 50 παράγραφοι 1 και 2 του ΝΙΔΔ). Ωστόσο, ισχύει περιορισμός όσον αφορά την καταβλητέα αποζημίωση για την παράνομη πρόκληση ζημίας. Εφόσον η αξίωση που απορρέει από παράνομη πρόκληση ζημίας διέπεται από αλλοδαπό δίκαιο, η σχετική αποζημίωση που επιδικάζεται στην Εσθονία δεν πρέπει να είναι σημαντικά υψηλότερη από την αποζημίωση που προβλέπεται στο εσθονικό δίκαιο για αντίστοιχη ζημία (άρθρο 52 του ΝΙΔΔ).

Ο ΝΙΔΔ επιτρέπει επίσης στα μέρη να συμφωνήσουν στην εφαρμογή του εσθονικού δικαίου μετά την επέλευση γεγονότος ή την τέλεση πράξης από την οποία πηγάζει εξωσυμβατική ενοχή. Η επιλογή δικαίου δεν θίγει τα δικαιώματα τρίτων (άρθρο 54 του ΝΙΔΔ).

3.3 Προσωπική κατάσταση, ζητήματα που συνδέονται με την οικογενειακή κατάσταση (επώνυμο, κατοικία, ικανότητα)

Σύμφωνα με το εσθονικό δίκαιο, το ζήτημα των προσωπικών ονομάτων δεν διέπεται από ειδικούς κανόνες καθορισμού του εφαρμοστέου δικαίου.

Το εσθονικό δίκαιο εφαρμόζεται για τον καθορισμό της κατοικίας των φυσικών προσώπων (άρθρο 10 του ΝΙΔΔ). Η ιθαγένεια των φυσικών προσώπων καθορίζεται σύμφωνα με το δίκαιο της χώρας της οποίας η ιθαγένεια τελεί υπό κρίση. Αν ένα φυσικό πρόσωπο έχει περισσότερες ιθαγένειες, λαμβάνεται υπόψη η ιθαγένεια της χώρας με την οποία το πρόσωπο συνδέεται στενότερα. Στην περίπτωση των ανιθαγενών, των προσώπων των οποίων η ιθαγένεια δεν μπορεί να προσδιοριστεί και των προσφύγων, λαμβάνεται υπόψη η κατοικία του προσώπου αντί της ιθαγένειάς του (άρθρο 11 παράγραφοι 1 έως 3 του ΝΙΔΔ).

Όσον αφορά την ικανότητα δικαίου και δικαιοπραξίας των φυσικών προσώπων, εφαρμόζεται το δίκαιο της χώρας κατοικίας τους, ωστόσο η μεταβολή του τόπου κατοικίας δεν περιορίζει δικαιοπρακτική ικανότητα που έχει ήδη αποκτηθεί (άρθρο 12 παράγραφοι 1 και 2 του ΝΙΔΔ).

Οι περιπτώσεις στις οποίες ένα πρόσωπο μπορεί να επικαλεστεί ανικανότητα διέπονται από ειδικό κανόνα. Ωστόσο, οι δικαιοπραξίες οικογενειακού ή κληρονομικού δικαίου και οι δικαιοπραξίες που αφορούν ακίνητα που βρίσκονται στην αλλοδαπή εξαιρούνται από τον κανόνα αυτόν (άρθρο 12 παράγραφος 4 του ΝΙΔΔ). Ωστόσο, ο γενικός κανόνας προβλέπει ότι αν πρόσωπο προβεί σε δικαιοπραξία ενώ δεν διαθέτει σχετική δικαιοπρακτική ικανότητα ή ενώ διαθέτει περιορισμένη δικαιοπρακτική ικανότητα σύμφωνα με το δίκαιο της χώρας κατοικίας του, το πρόσωπο αυτό δεν μπορεί να επικαλεστεί ανικανότητα αν διαθέτει δικαιοπρακτική ικανότητα σύμφωνα με το δίκαιο της χώρας στην οποία καταρτίστηκε η δικαιοπραξία. Ο γενικός κανόνας δεν έχει εφαρμογή αν το έτερο μέρος γνώριζε ή όφειλε να γνωρίζει την έλλειψη δικαιοπρακτικής ικανότητας του εν λόγω προσώπου (άρθρο 12 παράγραφος 3 του ΝΙΔΔ).

3.4 Θεμελίωση νομικής σχέσης μεταξύ γονέα και τέκνου, συμπεριλαμβανομένης της υιοθεσίας

3.4.1 Θεμελίωση νομικής σχέσης μεταξύ γονέα και τέκνου

Οι σχέσεις οικογενειακού δικαίου μεταξύ γονέα και τέκνου διέπονται από το δίκαιο της χώρας κατοικίας του τέκνου (άρθρο 65 του ΝΙΔΔ). Τα αμοιβαία δικαιώματα και υποχρεώσεις των γονέων και των τέκνων απορρέουν από την καταγωγή του οικείου τέκνου, η οποία καθορίζεται σύμφωνα με τη διαδικασία που προβλέπει ο νόμος· για το ζήτημα της καταγωγής δεν ισχύουν ειδικοί κανόνες καθορισμού του εφαρμοστέου δικαίου.

Η καταγωγή τέκνου καθορίζεται ή αμφισβητείται σύμφωνα με το δίκαιο της χώρας κατοικίας του τέκνου κατά τον χρόνο της γέννησής του. Ωστόσο, σε ειδικές περιπτώσεις, η καταγωγή μπορεί να καθοριστεί ή να αμφισβητηθεί σύμφωνα με το δίκαιο της χώρας κατοικίας του γονέα ή της χώρας κατοικίας του τέκνου κατά τον χρόνο της αμφισβήτησης της καταγωγής (άρθρο 62 του ΝΙΔΔ).

3.4.2 Υιοθεσία

Η υιοθεσία διέπεται από το δίκαιο της χώρας κατοικίας του θετού γονέα. Η υιοθεσία από συζύγους διέπεται από το δίκαιο που διέπει τις γενικές έννομες συνέπειες του γάμου κατά τον χρόνο σύστασης της υιοθεσίας (άρθρο 63 παράγραφος 1 του ΝΙΔΔ). Αυτό σημαίνει ότι η υιοθεσία από συζύγους διέπεται κατά πρώτο λόγο από το δίκαιο της χώρας της κοινής κατοικίας των συζύγων (άρθρο 57 παράγραφος 1 του ΝΙΔΔ), ωστόσο ο νόμος περιέχει επίσης κατάλογο εναλλακτικών συνδετικών στοιχείων για τις περιπτώσεις όπου οι σύζυγοι δεν κατοικούν στην ίδια χώρα (άρθρο 57 παράγραφοι 2 έως 4 του ΝΙΔΔ).

Αν η υιοθεσία τέκνου σύμφωνα με το δίκαιο της χώρας κατοικίας του τέκνου απαιτεί τη συγκατάθεση του τέκνου ή έτερου προσώπου που διατηρεί σχέση οικογενειακού δικαίου με το τέκνο, η συγκατάθεση αυτή διέπεται από το δίκαιο της εν λόγω χώρας (άρθρο 63 παράγραφος 2 του ΝΙΔΔ).

Για την περίπτωση που η υιοθεσία διέπεται από αλλοδαπό δίκαιο ή το τέκνο υιοθετείται βάσει απόφασης αλλοδαπού δικαστηρίου, ο νόμος ορίζει ρητά ότι η εν λόγω υιοθεσία παράγει τα ίδια έννομα αποτελέσματα στην Εσθονία με αυτά που παράγει βάσει του δικαίου που διέπει την υιοθεσία (άρθρο 64 του ΝΙΔΔ).

Επισημαίνεται επίσης ότι κατά την υιοθεσία τέκνου που κατοικεί στην Εσθονία πρέπει να πληρούνται και οι λοιπές προϋποθέσεις υιοθεσίας που τίθενται από το εσθονικό δίκαιο, όπως απαιτείται η πλήρωσή τους από το

δίκαιο της χώρας κατοικίας του τέκνου ή των συζύγων (άρθρο 63 παράγραφος 3 του ΝΙΔΔ).

3.5 Γάμος, ελεύθερη συμβίωση, συγκατοίκηση, άλλες σχέσεις συμβίωσης, διαζύγιο, δικαστικός χωρισμός, υποχρεώσεις διατροφής

3.5.1 Γάμος

Οι γενικές έννομες συνέπειες του γάμου καθορίζονται κατά πρώτο λόγο από το δίκαιο της χώρας της κοινής κατοικίας των συζύγων (άρθρο 57 παράγραφος 1 του ΝΙΔΔ). Ωστόσο, ο ΝΙΔΔ περιέχει επίσης κατάλογο εναλλακτικών συνδετικών στοιχείων για τις περιπτώσεις όπου οι σύζυγοι δεν κατοικούν στην ίδια χώρα. Αυτά είναι η κοινή ιθαγένεια, η χώρα της τελευταίας κοινής κατοικίας εφόσον ένας από τους συζύγους κατοικεί ακόμη στην ίδια χώρα, ενώ, αν δεν συντρέχει καμία από τις ως άνω περιπτώσεις, εφαρμοστέο είναι το δίκαιο της χώρας με την οποία συνδέονται άλλως στενότερα οι σύζυγοι (άρθρο 57 παράγραφοι 2 έως 4 του ΝΙΔΔ).

Όσον αφορά τους γάμους που τελούνται στην Εσθονία, ο τύπος τους διέπεται από το εσθονικό δίκαιο. Γάμος που τελέστηκε σε άλλη χώρα θεωρείται έγκυρος στην Εσθονία εφόσον τελέστηκε σύμφωνα με νόμιμα προβλεπόμενο τύπο της χώρας όπου τελέστηκε και πληροί τις ουσιαστικές προϋποθέσεις του γάμου που καθορίζονται στο δίκαιο των χωρών κατοικίας αμφοτέρων των συζύγων (άρθρα 55 παράγραφοι 1 και 2 του ΝΙΔΔ).

Κατά γενικό κανόνα, οι προϋποθέσεις και τα κωλύματα του γάμου, καθώς και οι συνέπειες που αναπτύσσει ο γάμος διέπονται από το δίκαιο της χώρας κατοικίας των μελλοντικών συζύγων (άρθρο 56 παράγραφος 1 του ΝΙΔΔ). Προγενέστερος γάμος μελλοντικού συζύγου δεν συνιστά κώλυμα για τη σύναψη νέου γάμου αν ο προγενέστερος γάμος έχει λυθεί με απόφαση που εκδόθηκε ή αναγνωρίστηκε στην Εσθονία, ακόμη και αν η εν λόγω απόφαση δεν συνάδει προς το δίκαιο της χώρας κατοικίας του μελλοντικού συζύγου (άρθρο 56 παράγραφος 3 του ΝΙΔΔ).

Το δίκαιο που είναι εφαρμοστέο ως προς τις προϋποθέσεις του γάμου καθορίζεται από ειδικό κανόνα σε ό,τι αφορά τους Εσθονούς πολίτες. Ο εν λόγω κανόνας ορίζει ότι αν Εσθονός πολίτης δεν πληροί κάποια από τις προϋποθέσεις για τη σύναψη γάμου σύμφωνα με το δίκαιο της χώρας κατοικίας του, αλλά πληροί τις προϋποθέσεις για τη σύναψη γάμου σύμφωνα με το εσθονικό δίκαιο, εφαρμοστέο είναι το εσθονικό δίκαιο (άρθρο 56 παράγραφος 2 του ΝΙΔΔ).

3.5.2 Ελεύθερη συμβίωση, συγκατοίκηση, άλλες σχέσεις συμβίωσης

Το εσθονικό δίκαιο δεν προβλέπει κανόνες για τον καθορισμό του εφαρμοστέου δικαίου στις σχέσεις συγκατοίκησης ή καταχωρισμένης συμβίωσης. Συναφώς, για τον καθορισμό του εφαρμοστέου δικαίου θα πρέπει να εφαρμόζονται οι κανόνες του ΝΙΔΔ που ρυθμίζουν τις έννομες σχέσεις που παρουσιάζουν τη μεγαλύτερη ομοιότητα με αυτές. Ανάλογα με τη φύση της σχέσης συγκατοίκησης ή καταχωρισμένης συμβίωσης, μπορεί να ενδείκνυται να εφαρμοστούν οι κανόνες που διέπουν τις συμβατικές ενοχές ή οι κανόνες που διέπουν τις σχέσεις οικογενειακού δικαίου.

3.5.3 Διαζύγιο και δικαστικός χωρισμός

Το διαζύγιο εκδίδεται σύμφωνα με το δίκαιο που διέπει τις γενικές έννομες συνέπειες του γάμου το οποίο είναι εφαρμοστέο κατά τον χρόνο έναρξης της διαδικασίας διαζυγίου (άρθρο 60 παράγραφος 1 και άρθρο 57 του ΝΙΔΔ). Αυτό σημαίνει ότι οι γενικές έννομες συνέπειες του διαζυγίου διέπονται κατά πρώτο λόγο από το δίκαιο της χώρας της κοινής κατοικίας των συζύγων (άρθρο 57 παράγραφος 1 του ΝΙΔΔ). Ωστόσο, ο ΝΙΔΔ περιέχει επίσης κατάλογο εναλλακτικών συνδετικών στοιχείων για τις περιπτώσεις όπου οι σύζυγοι δεν κατοικούν στην ίδια χώρα. Αυτά είναι η κοινή ιθαγένεια, η χώρα της τελευταίας κοινής κατοικίας εφόσον ένας από τους συζύγους κατοικεί ακόμη στην ίδια χώρα, ενώ, αν δεν συντρέχει καμία από τις ως άνω περιπτώσεις, εφαρμοστέο είναι το δίκαιο της χώρας με την οποία συνδέονται άλλως στενότερα οι σύζυγοι (άρθρο 57 παράγραφοι 2 έως 4 του ΝΙΔΔ).

Κατ' εξαίρεση, αν η έκδοση διαζυγίου δεν επιτρέπεται από το δίκαιο που διέπει τις γενικές έννομες συνέπειες του γάμου (άρθρο 57 του ΝΙΔΔ) ή επιτρέπεται μόνο υπό εξαιρετικά αυστηρές προϋποθέσεις, μπορεί να εφαρμοστεί το εσθονικό δίκαιο αντί του αλλοδαπού δικαίου. Η εν λόγω εξαίρεση εφαρμόζεται εφόσον ένας εκ των συζύγων κατοικεί στην Εσθονία ή έχει εσθονική ιθαγένεια ή κατοικούσε στην Εσθονία ή είχε εσθονική ιθαγένεια κατά τον χρόνο τέλεσης του γάμου (άρθρο 60 παράγραφοι 1 και 2 του ΝΙΔΔ).

3.5.4 Υποχρεώσεις διατροφής

Δεν υπάρχουν εθνικοί κανόνες ιδιωτικού διεθνούς δικαίου που να διέπουν τις υποχρεώσεις διατροφής που απορρέουν από οικογενειακές σχέσεις· για τα ζητήματα αυτά γίνονται παραπομπές στις σχετικές διατάξεις της διεθνούς νομοθεσίας.

3.6 Περιουσιακές σχέσεις των συζύγων

Οι σύζυγοι μπορούν να επιλέξουν το δίκαιο που διέπει τις περιουσιακές τους σχέσεις όσον αφορά την κοινή συζυγική περιουσία. Επομένως, αν οι σύζυγοι έχουν επιλέξει το εφαρμοστέο δίκαιο, εφαρμόζεται το δίκαιο αυτό. Ωστόσο, οι σύζυγοι δεν μπορούν να επιλέξουν το δίκαιο οποιαδήποτε χώρας επιθυμούν. Μπορούν να επιλέξουν μεταξύ του δικαίου της χώρας κατοικίας ενός εκ των συζύγων και του δικαίου της χώρας της ιθαγένειας ενός εκ των συζύγων. Αν ένας σύζυγος έχει την ιθαγένεια περισσότερων χωρών, μπορεί να επιλεγεί το δίκαιο οποιασδήποτε εκ των εν λόγω χωρών (άρθρο 58 παράγραφος 1 του ΝΙΔΔ).

Στην Εσθονία, η επιλογή του εφαρμοστέου δικαίου υπόκειται σε υποχρεωτικές τυπικές προϋποθέσεις. Η συμφωνία των συζύγων για την επιλογή του δικαίου που θα διέπει τις περιουσιακές τους σχέσεις πρέπει να περιβληθεί τον τύπο του συμβολαιογραφικού εγγράφου. Αν η επιλογή εφαρμοστέου δικαίου δεν έγινε στην Εσθονία, είναι τυπικά έγκυρη αν πληρούνται οι τυπικές προϋποθέσεις που προβλέπει το επιλεγέν δίκαιο για τις συμβάσεις ρύθμισης των περιουσιακών σχέσεων μεταξύ συζύγων (άρθρο 58 παράγραφος 2 του ΝΙΔΔ).

Αν οι σύζυγοι δεν έχουν επιλέξει εφαρμοστέο δίκαιο, οι περιουσιακές σχέσεις τους διέπονται από το δίκαιο που διέπει τις γενικές έννομες συνέπειες του γάμου κατά τον χρόνο σύναψης του γάμου (άρθρο 58 παράγραφος 3 και άρθρο 57 του ΝΙΔΔ). Οι γενικές έννομες συνέπειες του γάμου διέπονται κατά πρώτο λόγο από το δίκαιο της χώρας της κοινής κατοικίας των συζύγων (άρθρο 57 παράγραφος 1 του ΝΙΔΔ). Αν οι σύζυγοι δεν κατοικούν στην ίδια χώρα, εφαρμόζεται το δίκαιο της κοινής ιθαγένειας των συζύγων, το δίκαιο της χώρας της τελευταίας κοινής κατοικίας των συζύγων εφόσον ένας από τους συζύγους κατοικεί ακόμη στην ίδια χώρα ή, αν δεν συντρέχει καμία από τις ως άνω τρεις περιπτώσεις, το δίκαιο της χώρας με την οποία συνδέονται άλλως στενότερα οι σύζυγοι (άρθρο 57 παράγραφοι 2-4 του ΝΙΔΔ).

3.7 Διαθήκες και κληρονομική διαδοχή

Η κληρονομική διαδοχή διέπεται από το δίκαιο της χώρας κατοικίας του διαθέτη κατά τον χρόνο του θανάτου του. Ένα πρόσωπο μπορεί να ορίσει στη διαθήκη του ή σε κληρονομική σύμβαση ότι η επαγωγή της κληρονομιάς θα διέπεται από το δίκαιο της χώρας της οποίας έχει την ιθαγένεια. Ο όρος αυτός είναι άκυρος αν το εν λόγω πρόσωπο δεν είχε πλέον την ιθαγένεια της χώρας αυτής κατά τον χρόνο του θανάτου του.

Το δίκαιο που διέπει την κληρονομική διαδοχή καθορίζει, ειδικότερα, τα ακόλουθα: 1) το είδος και την ισχύ των διατάξεων διαθήκης· 2) την κληρονομική ικανότητα και την κληρονομική αναξιοσύνη· 3) την έκταση του κληρονομικού δικαιώματος· 4) τους κληρονόμους και τις μεταξύ τους σχέσεις· και 5) την ευθύνη για τα χρέη του διαθέτη.

Η Σύμβαση της Χάγης του 1961 για τις συγκρούσεις νόμων που αφορούν τον τύπο διατάξεων διαθήκης εφαρμόζεται στον τύπο της διαθήκης και της κληρονομικής σύμβασης.

Ένα πρόσωπο μπορεί να συντάξει, να τροποποιήσει ή να ανακαλέσει τη διαθήκη του εφόσον διαθέτει σχετική ικανότητα σύμφωνα με το δίκαιο της χώρας στην οποία έχει την κατοικία του κατά τον χρόνο σύνταξης, τροποποίησης ή ανάκλησης της διαθήκης. Εάν, σύμφωνα με το δίκαιο αυτής της χώρας, το εν λόγω πρόσωπο δεν έχει νόμιμη ικανότητα προς σύνταξη διαθήκης, μπορεί να συντάξει, να τροποποιήσει ή να ανακαλέσει τη διαθήκη του εφόσον το δικαίωμα αυτό αναγνωρίζεται από το δίκαιο της χώρας της οποίας είχε την ιθαγένεια κατά τον χρόνο σύνταξης, τροποποίησης ή ανάκλησης της διαθήκης. Τυχόν μεταβολή του τόπου κατοικίας ή της ιθαγένειας δεν περιορίζει ικανότητα προς σύνταξη διαθήκης που έχει ήδη αποκτηθεί. Τα ανωτέρω ισχύουν αντίστοιχα και για την ικανότητα του προσώπου προς σύναψη, τροποποίηση ή καταγγελία κληρονομικής σύμβασης.

Οι κληρονομικές συμβάσεις διέπονται από το δίκαιο της χώρας όπου είχε την κατοικία του ο διαθέτης κατά τον χρόνο σύναψης της σύμβασης ή από το δίκαιο της χώρας της ιθαγένειάς του, εφόσον το ορίσει ο διαθέτης. Το εφαρμοστέο δίκαιο ρυθμίζει το επιτρεπτό, το κύρος, το περιεχόμενο και τη δεσμευτικότητα της κληρονομικής σύμβασης, καθώς και τις κληρονομικού δικαίου συνέπειες της σύμβασης.

Η αμοιβαία διαθήκη πρέπει, κατά τον χρόνο κατάρτισής της, να συνάδει προς το δίκαιο αμφότερων των χωρών στις οποίες έχουν την κατοικία τους οι διαθέτες ή με το δίκαιο της χώρας όπου έχει την κατοικία του ένας εκ των συζύγων, και το οποίο αποτελεί κοινή επιλογή των διαθετών.

3.8 Ακίνητη περιουσία

Η σύσταση ή απόσβεση εμπράγματος δικαιώματος ρυθμίζεται με βάση το δίκαιο της χώρας όπου βρισκόταν το περιουσιακό στοιχείο κατά τον χρόνο της σύστασης ή της απόσβεσης του δικαιώματος. Σύμφωνα με προβλεπόμενο περιορισμό, η άσκηση εμπράγματος δικαιώματος δεν πρέπει να προσκρούει στις θεμελιώδεις αρχές του δικαίου του τόπου όπου βρίσκεται το περιουσιακό στοιχείο (άρθρο 12 παράγραφος 2 του ΝΙΔΔ).

3.9 Αφερεγγυότητα

Δεδομένου ότι, σύμφωνα με το άρθρο 3 παράγραφος 2 του πτωχευτικού νόμου, οι διατάξεις του κώδικα πολιτικής δικονομίας εφαρμόζονται στις πτωχευτικές διαδικασίες εκτός εάν προβλέπεται διαφορετικά στον πτωχευτικό νόμο και δεδομένου ότι, σύμφωνα με το άρθρο 8 παράγραφος 1 του κώδικα πολιτικής δικονομίας, οι διαδικασίες ενώπιον δικαστηρίων διεξάγονται σύμφωνα με το εσθονικό αστικό δικονομικό δίκαιο, εφαρμοστέο στις πτωχευτικές διαδικασίες που διεξάγονται στην Εσθονία είναι το εσθονικό δίκαιο.

■ Τελευταία επικαιροποίηση: 26/10/2021

Την έκδοση αυτής της σελίδας στην εθνική γλώσσα διαχειρίζεται ο αντίστοιχος αρμόδιος επαφής του ΕΔΔ. Οι μεταφράσεις έχουν γίνει από την αρμόδια υπηρεσία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Οι τυχόν αλλαγές που επιφέρει η αρμόδια εθνική αρχή στο πρωτότυπο ενδέχεται να μην έχουν περιληφθεί ακόμα στις μεταφράσεις. Η Επιτροπή και το Ευρωπαϊκό Δικαστικό Δίκτυο δεν αναλαμβάνουν καμία απολύτως ευθύνη όσον αφορά πληροφορίες ή δεδομένα που περιέχονται ή αναφέρονται στο παρόν έγγραφο. Βλ. την ανακοίνωση νομικού περιεχομένου για τους κανόνες πνευματικής ιδιοκτησίας που ισχύουν στο κράτος μέλος που είναι αρμόδιο για την παρούσα σελίδα